

Art. 14. Niniejsza ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia. W tym terminie traci moc obowiązującą „Ustawa tymczasowa z dnia 8 marca 1919 r. w przedmiocie wydzierżawiania niezagospodarowanych użytków rolnych”, oraz „Ustawa z dnia 28 lipca 1919 r. w przedmiocie zmiany art. 9 ustawy z dnia 8 marca 1919 r. o wydzierżawianiu niezagospodarowanych użytków rolnych” (Dziennik Praw № 23, poz. 235 i № 65 poz. 387). Zarządzenia, poczynione na podstawie powołanych w niniejszym artykule ustaw przed dniem uzyskania mocy obowiązującej przez niniejszą ustawę, pozostają w mocy nadal, a od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy normowane będą przez jej przepisy.

Marszałek:
Trampczyński

Prezydent Ministrów:
L. Skulski

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych
Bardel

166.

U S T A W A

z dnia 24 marca 1920 roku

o stemplowaniu i wymianie banknotów koronowych, emitowanych przez Bank Austrjacko-Węgierski.

Art. 1. Banknoty, emitowane przez Bank Austrjacko-Węgierski do dnia 27 października 1918 r. włącznie, podlegają wymianie na obszarach b. zaboru i okupacji austrjacko-węgierskiej na marki polskie według kursu 70 mk. pol. za 100 koron lub zaopatrzeniu stemplem z napisem: „Rzeczposp. Polska”.

Art. 2. Po upływie terminów, wyznaczonych do wymiany i stemplowania, banknoty Banku Austrjacko Węgierskiego, niezaopatrzone stemplem polskim (art. 1), przestają być środkiem płatniczym i wszelkie wypłaty, oznaczone w koronach, winny być uiszczane w koronach zaopatrzonych stemplem polskim, bądź też w markach polskich według kursu 70 marek polskich za 100 koron, natomiast żądanie i dokonywanie wypłat w koronach niestemplowanych z jakiegokolwiek tytułu, jakoteż zaciąganie zobowiązań w tejże walucie po ukończeniu wymiany i stemplowania zostaje wzbronione. Umowy zawarte wbrew powyższym postanowieniom są nieważne.

Art. 3. Wymiana koron, niezaopatrzonych stemplem polskim, jest dozwolona na tych samych zasadach, jak wymiana waluty obcej.

Art. 4. Terminy rozpoczęcia i zakończenia oraz porządek wymiany i stemplowania określi Minister Skarbu.

Po upływie tych terminów banknoty koronowe do wymiany i stemplowania (art. 1) przyjmowane nie będą.

Art. 5. Wymiany i stemplowania dokonują urzędy i instytucje, wyznaczone przez Ministra Skarbu. Od uznania tych urzędów i instytucji

zależy, czy przedstawiona kwota ma być wymieniona na marki polskie, czy też podlega ostemplowaniu.

Lokale niezbędne do tych czynności mogą być zajmowane w razie potrzeby drogą przymusowej rekwizycji.

Art. 6. W okresie wymiany i stemplowania Minister Skarbu może zawiesić na czas do dni 6 czynności instytucji kredytowych, działających na obszarach, wymienionych w art. 1.

Na okres czasu do dni dziesięciu mogą być zamknięte granice na podstawie uchwały Rady Ministrów, [powziętej na wniosek Ministra Skarbu.

Art. 7. Wzbronionem jest:

- a) przedstawianie do wymiany i stemplowania banknotów koronowych w tym celu przywiezionych z zagranicy;
- b) przyjmowanie przez osoby prywatne i instytucje banknotów koronowych od innych osób celem przedstawienia ich do wymiany i stemplowania, jako swoich, jakoteż powierzanie w tym celu koron innym osobom i instytucjom;
- c) więcej niż dwukrotne przedstawianie do wymiany i stemplowania banknotów tej samej nominalnej wartości przez jedną i tę samą osobę.

Dozwolonym natomiast jest przedstawianie banknotów koronowych do wymiany i stemplowania, należących do innej osoby, na mocy specjalnego jej pełnomocnictwa, lecz w tym wypadku osoba, która takie pełnomocnictwo wydała, traci prawo osobiście jakąkolwiek kwotę w swoim czy też cudzym imieniu do stemplowania i wymiany przedstawiać. Osoba, przedstawiająca do wymiany i stemplowania cudzą kwotę, ponosi narówni z właścicielem tej kwoty całkowitą odpowiedzialność w myśl art. 19 za przekroczenie powyższego przepisu.

Art. 8. Za przedstawione do wymiany i stemplowania banknoty nie może jedna osoba żądać natychmiastowej wypłaty w gotówiznie wyższej kwoty niż 15,000 koron stemplowanych lub 10,500 marek polskich. O ile przedstawiona i przyjęta kwota przewyższa 15,000 koron, to na nadwyżkę będzie wydany imienny kwit depozytowy, uprawniający do jej otrzymania w terminach, które określi Minister Skarbu, jednak w terminie nie dłuższym niż trzechmiesięcznym.

Art. 9. Kwity depozytowe (art. 8) będą przyjmowane jako wpłaty na wewnętrzne pożyczki państwowe z roku 1920, o ile suma wpłaty na pożyczkę nie jest niższa od kwoty, na którą kwit opiewa. Przekazywanie ich może nastąpić jedynie w drodze cesji, notarialnie lub sądownie uwierzytelnionej, przy jednoczesnym uwiadomieniu o tem urzędu lub instytucji, która kwit wydała.

Art. 10. Sumę ponad 15,000 koron, na którą został wydany kwit depozytowy (art. 8), posiadacz kwitu może otrzymać całkowicie lub częściowo przed terminem, o ile wykaże wiarogodnie we właściwym Inspektoracie Skarbowym, względnie Urzędzie Podatkowym, w razie gdy suma nie przewyższa 100,000 koron, albo we właściwej Izbie Skarbowej względnie okręgowej Dyrekcji Skarbu, gdy suma przewyższa 100,000 koron, że gotowizna jest mu niezbędna do prowadzenia przedsiębiorstwa lub dokonywania w tym czasie znaczniejszych wypłat gotówkowych.

Art. 11. Instytucje kredytowe mają prawo do natychmiastowego otrzymania w markach polskich lub koronach stemplowanych za przedstawione do wymiany i stemplowania banknoty koronowe kwoty, nieprzekraczającej jednej trzeciej części równowartości łącznej sumy salda kasowego tych in-

stytucji w dniach 1 stycznia, 1 lutego i 1 marca 1920 roku. Natychmiastowe lub przedterminowe otrzymanie sum wyższych zależy od zezwolenia Ministerstwa Skarbu.

Art. 12. Powstałe przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, opiewające na korony, prawnoprywatne zobowiązania pieniężne osób i instytucji, którym przedstawiona przez nich suma w banknotach koronowych w myśl art. 8, 10 i 11 nie została całkowicie wymieniona na marki polskie lub korony stemplowane — doznają zwłoki w zapłacie do wysokości sumy, w kwocie depozytowym wskazanej, aż do dnia w którym przyjęta do depozytu suma gotówkowa zostanie zwrócona (art. 8).

Art. 13. Postanowienia art. 12 nie mają zastosowania do:

- a) zobowiązań z tytułu kontraktów służbowych i najmu usług,
- b) zobowiązań z tytułu kontraktów najmu,
- c) zobowiązań z tytułu renty i roszczeń o świadczenie utrzymania,
- d) zobowiązań z tytułu umów ubezpieczonych.

Upoważnia się Ministra Skarbu do ustalenia w razie potrzeby dalszych wyjątków w drodze osobnego rozporządzenia.

Art. 14. Dla weksli i czeków, których zapłata w myśl art. 12 ulega zwłoce, odracza się do dnia w tymże artykule wskazanego czas zapłaty i termin do wniesienia protestu.

Art. 15. Wierzyciel, którego należność na zasadzie art. 12 uległa zwłoce, obowiązany jest fakt zwłoki uwidocznic na odwrotnej stronie kwitu depozytowego, okazanego mu przez dłużnika w osobnym nadpisie, w którym winna być podana suma i tytuł należności oraz dzień sporządzenia nadpisu, imię i nazwisko i dokładny adres wierzyciela.

Art. 16. Przy obliczaniu czasu trwania odroczenia wlicza się dzień rozpoczęcia i ukończenia czasokresu odroczenia.

Art. 17. Za czas, o który wskutek odroczenia zapłata zostanie przesunięta na później, bieg należnych odsetek nie wstrzymuje się.

Art. 18. Czas trwania odroczenia nie wlicza się przy obliczaniu czasokresu przedawnienia i ustawowych czasokresów do wniesienia skargi.

Art. 19. Winni przekroczenia postanowień niniejszej ustawy podlegają w drodze orzeczenia sądowego karze aresztu do sześciu miesięcy i grzywnie do miliona marek polskich łącznie lub jednej z tych kar, nie wyłączając zastosowania ustawy z dnia 11 marca 1919 r.

Art. 20. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, jednocześnie tracą moc przepisy niezgodne z jej postanowieniami.

Art. 21. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Skarbu.

Marszałek:

Trąpczyński

Prezydent Ministrów:

L. Skulski

Minister Skarbu:

w z. *Weinfeld*